

Sprawozdanie		
Projekt Algorytmów Genetycznych		
Przygotowali:	Piotr Pietruszka 171842	Szymon Broda 171652
Kierunek: AiR	Specjalizacja: KSD	Grupa: 1

1 Wprowadzenie

W projekcie zostało zrealizowane zadanie optymalizacji problemu liniowo-kwadratowego (Zad 1.e), gdzie celem jest minimalizacja wskaźnika J obliczanego z równania 1.

$$J = x_N^2 + \sum_{k=0}^{N-1} (x_k^2 + u_k^2) \quad (1)$$

Wektor stanu $\mathbf{x}$ jest wyznaczany z równania 2.

$$x_{k+1} = x_k + u_k \quad (2)$$

gdzie $k = 0, 1, 2, \dots, N - 1$, a $u_k \in [-200, 200]$.

W celu znalezienia optymalnego rozwiązania zaimplementowano strategię ewolucyjną $\mu + \lambda$. Parametrem podlegającym optymalizacji jest wektor pobudzeń $\mathbf{u}$. Optymalizacji dokonano dla różnych długości (N) tego wektora, która przyjmowała wartości, tak jak w Zad 1.c ($N = 5, 10, 15, 20, 25, 40, 35, 40, 45$). By zadanie nie było trywialne, początkowy stan x_0 musi być różny od 0.

2 Program

Napisany program składa się z 2 plików:

- AG.py - przebieg algorytmu i zapisanie wyników do plików
- results.py - odczytanie danych z plików i ich wyświetlenie / zapisanie w formie graficznej

W pliku AG.py zdefiniowano 2 klasy:

- Individual - odpowiada ona pojedynczemu osobnikowi. Zawiera optymalizowany wektor pobudzeń, odpowiadający mu wektor odchyleń standardowych oraz metody liczące wskaźnik J , stan w czasie i dokonujące mutacji.
- GA - zawiera listę osobników, parametry strategii genetycznej oraz metody odpowiedzialne za przebieg optymalizacji - dokonujące mutacji, krzyżowania, znajdujące najlepsze osobniki itp.

Program zrealizowano zgodnie z opisem strategii $\mu + \lambda$ znajdującym się w wykładzie. Początkowa populacja (o rozmiarze μ) tworzona jest poprzez wylosowanie z dostępnego przedziału, z rozkładem równomiernym, wartości wektora pobudzeń. Wektory pobudzeń standardowych są losowane, również z rozkładem równomiernym, z przedziału $[0, 5]$. W każdej iteracji algorytmu wybieranych jest losowo λ indeksów osobników, który zostają rodzicami, a następnie następuje krzyżowanie arytmetyczne. W dalszej kolejności dokonywana jest mutacja, a na końcu z populacji μ rodziców i λ potomków wybieranych jest μ najlepszych (o najmniejszym indeksie J) osobników, które tworzą nową populację. Kroki te są powtarzane, aż do momentu osiągnięcia zakładanej liczby iteracji.

3 Wyniki

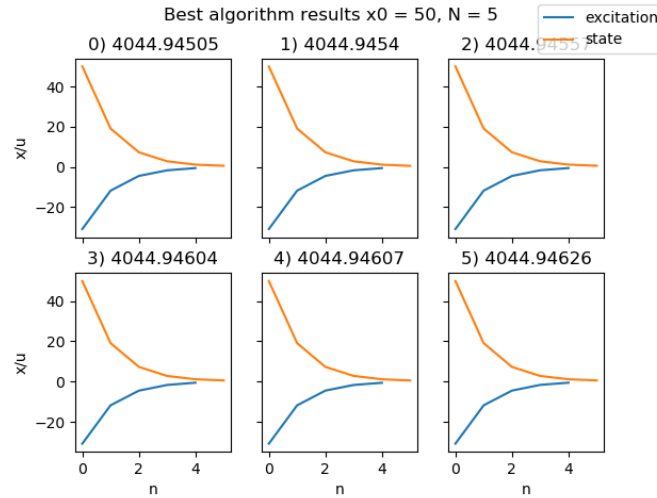
Optymalizację przeprowadzono dla różnych wartości N ($N = 5, 10, 15, 20, 25, 40, 35, 40, 45$). Dla każdego z tych przypadków wyświetlane są:

- 6 najlepszych, końcowych wyników - przedstawionych jako wykresy pobudzenia i stanu, w zależności od czasu (np. rysunek 1).
- średnia i najlepsza wartość wskaźnika J , w zależności od iteracji algorytmu (np. rysunek 3).
- średnia i najlepsza wartość wskaźnika J , w zależności od iteracji algorytmu, począwszy od określonej iteracji. Wartości wskaźnika maleją na ogół drastycznie w początkowej fazie działania algorytmu, przez co nie widać późniejszych zmian. By je zobrazować zostały zamieszczone wykresy, zaczynające się od ok. 50 iteracji (np. rysunek 2).
- średnie odchylenie standardowe (dla wszystkich osobników i elementów w wektorach odchylen), w zależności od iteracji algorytmu (np. rysunek 4).

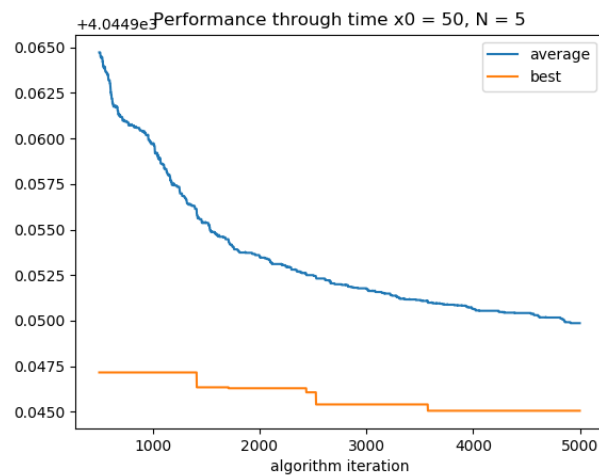
Optymalizację przeprowadzono dla następujących parametrów:

- liczba iteracji: 5000 (ostatni przykład 500)
- μ : 100
- λ : 700
- x_0 : 50 (ostatni przykład -800)

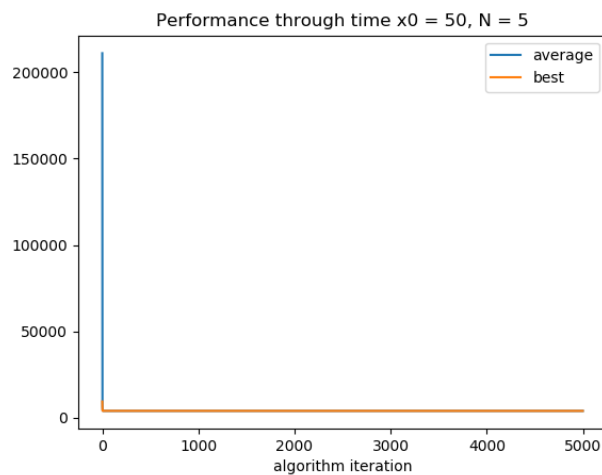
3.1 N=5

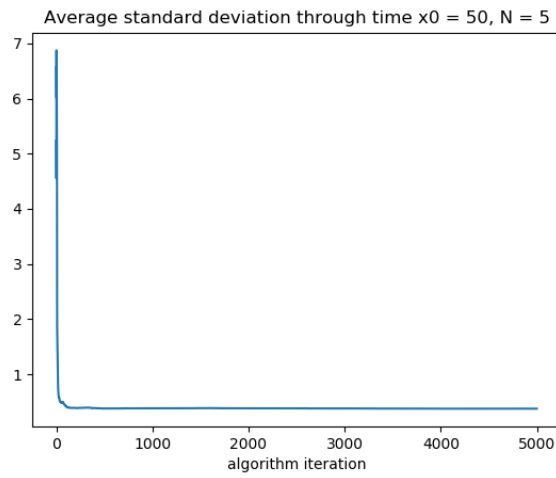
Rysunek 1: Najlepsze wyniki po zakończeniu działania, $N=5$.

Rysunek 2: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=5$.

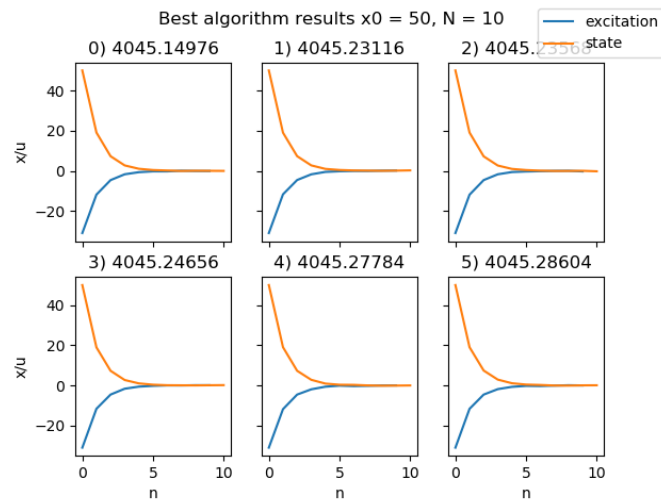

Rysunek 3: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=5$.

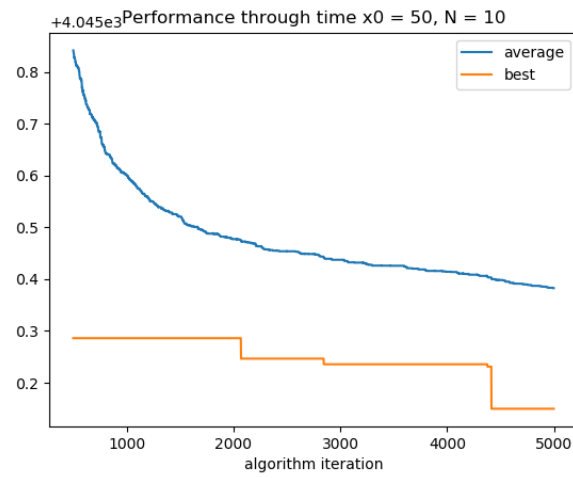

Rysunek 4: Średnie pobudzenie standardowe w zależności od iteracji algorytmu, $N=5$.

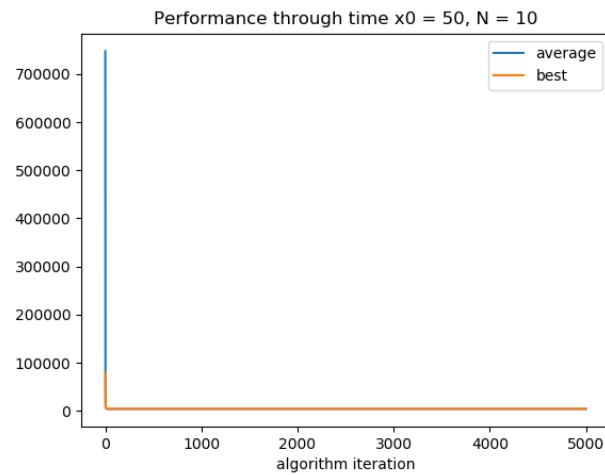
3.2 $N=10$

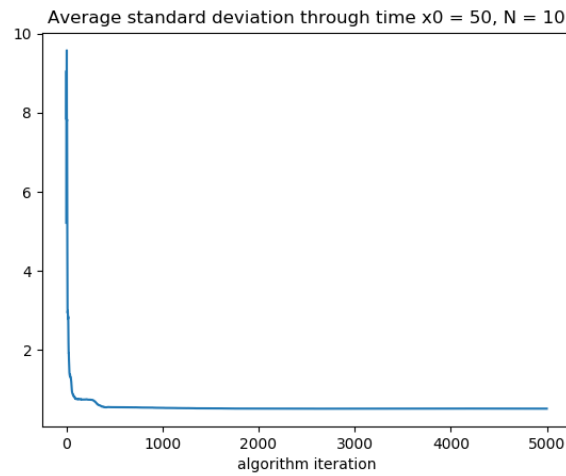
Rysunek 5: Najlepsze wyniki po zakończeniu działania, $N=10$.

Rysunek 6: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=10$.

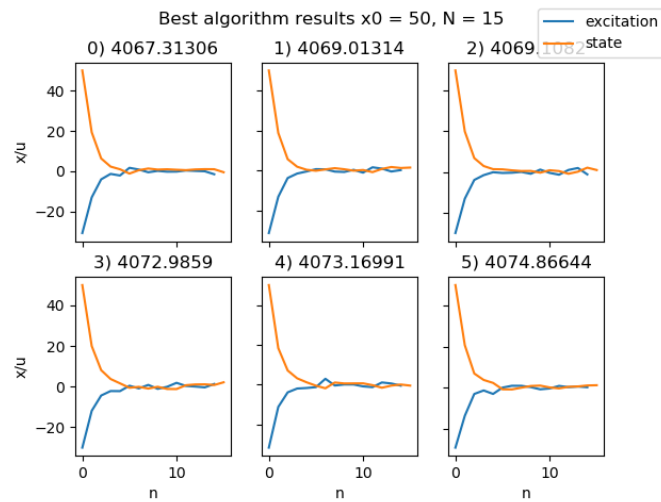

Rysunek 7: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=10$.

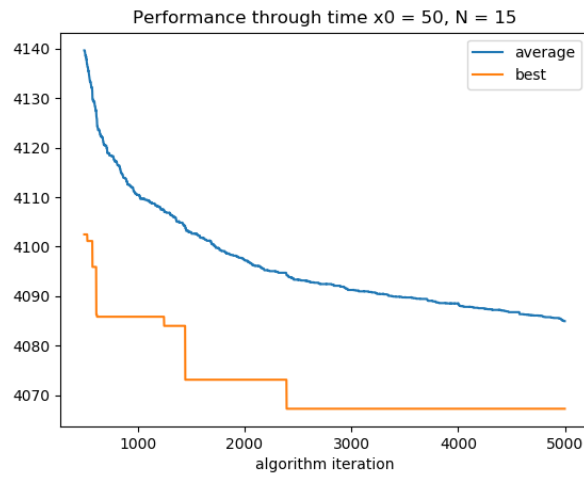

Rysunek 8: Średnie pobudzenie standardowe w zależności od iteracji algorytmu, $N=10$.

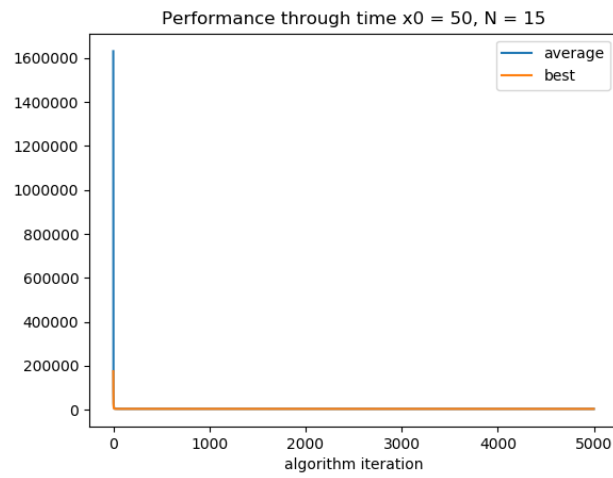
3.3 $N=15$

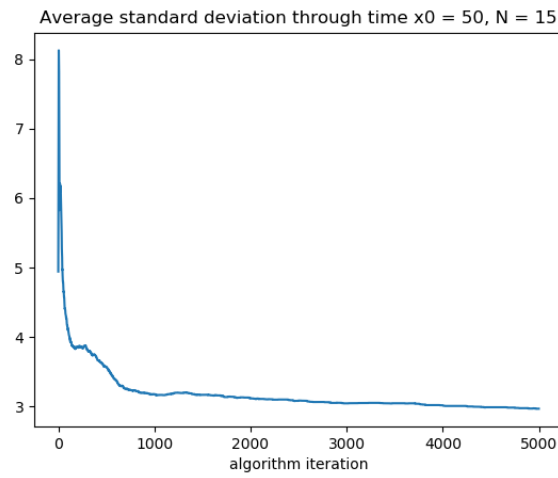
Rysunek 9: Najlepsze wyniki po zakończeniu działania, $N=15$.

Rysunek 10: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=15$.

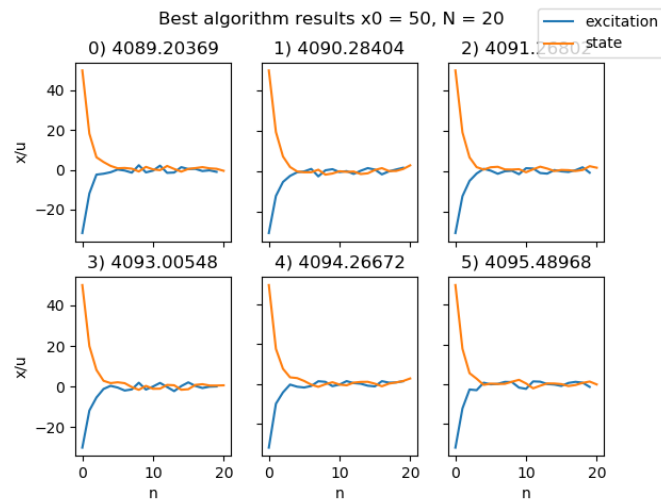

Rysunek 11: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=15$.

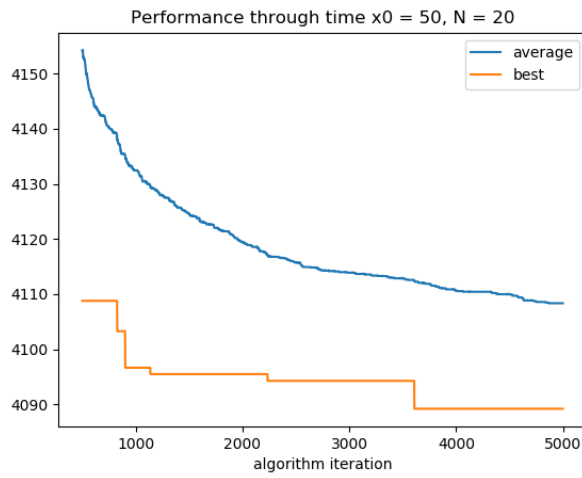
Rysunek 12: Średnie pobudzenie standardowe w zależności od iteracji algorytmu, $N=15$.

3.4 $N=20$

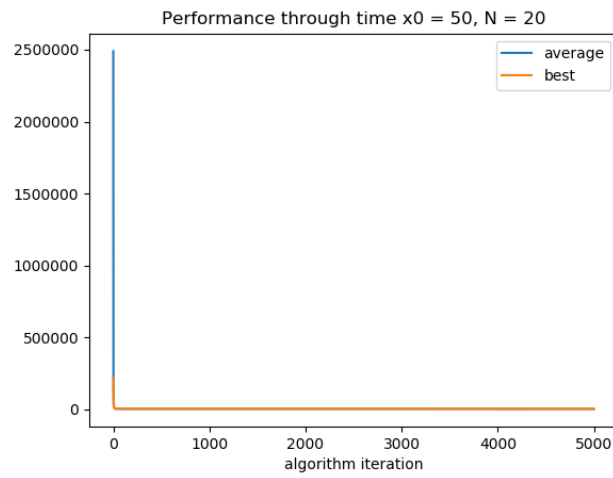

Rysunek 13: Najlepsze wyniki po zakończeniu działania, $N=20$.

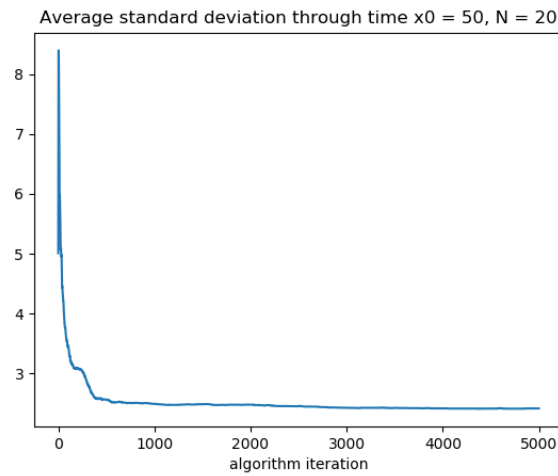

Rysunek 14: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=20$.

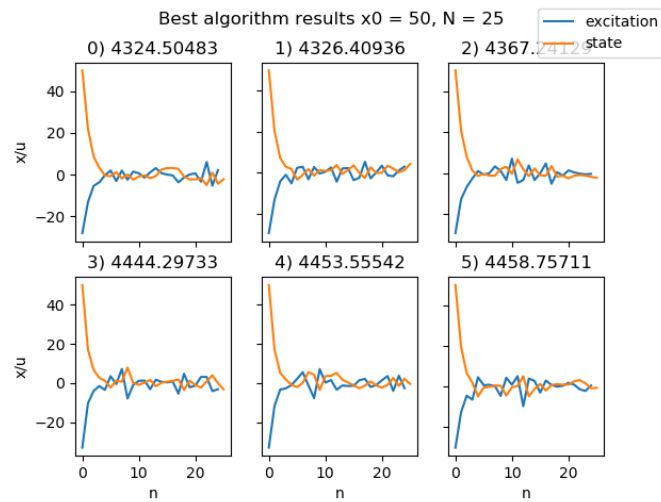

Rysunek 15: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=20$.

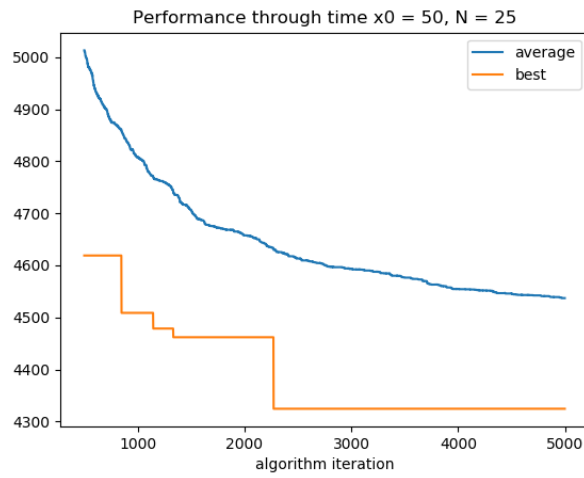

Rysunek 16: Średnie pobudzenie standardowe w zależności od iteracji algorytmu, $N=20$.

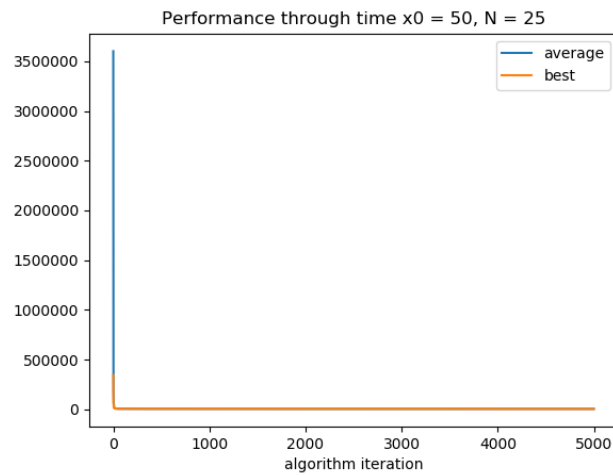
3.5 $N=25$

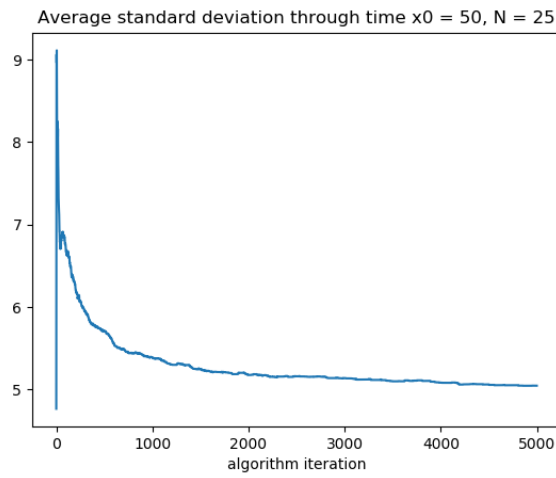
Rysunek 17: Najlepsze wyniki po zakończeniu działania, $N=25$.

Rysunek 18: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=25$.

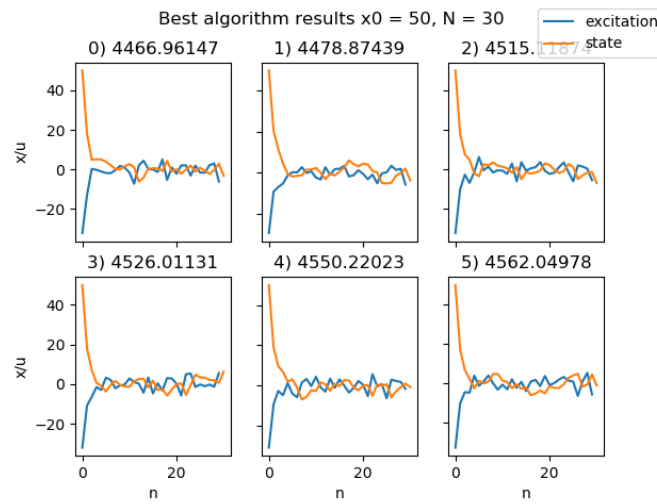

Rysunek 19: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=25$.

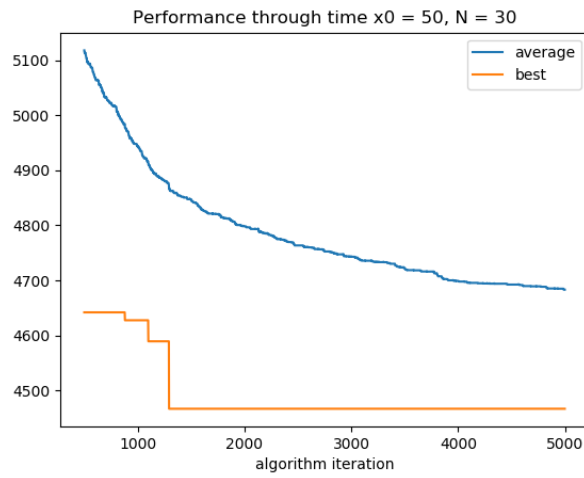

Rysunek 20: Średnie pobudzenie standardowe w zależności od iteracji algorytmu, $N=25$.

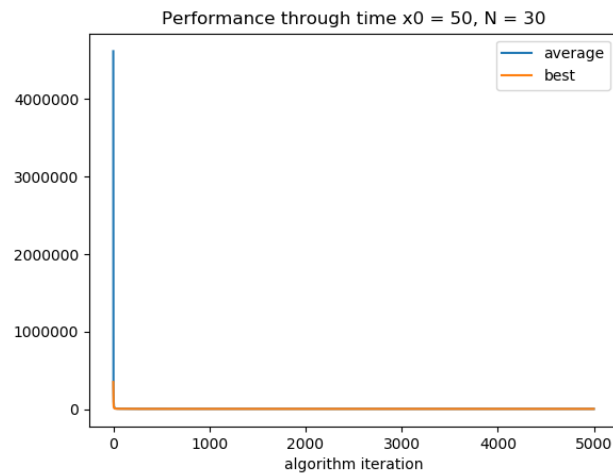
3.6 $N=30$

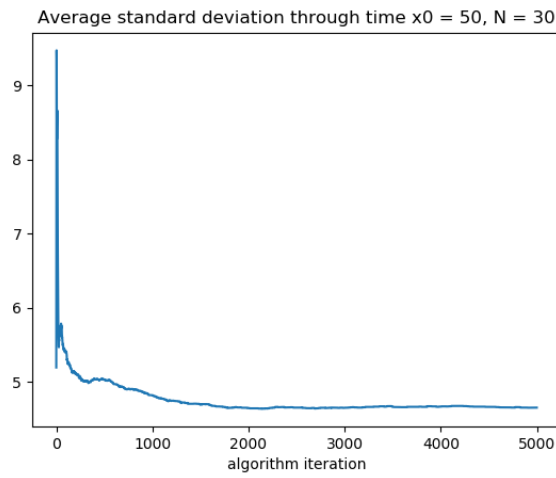
Rysunek 21: Najlepsze wyniki po zakończeniu działania, $N=30$.

Rysunek 22: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=30$.

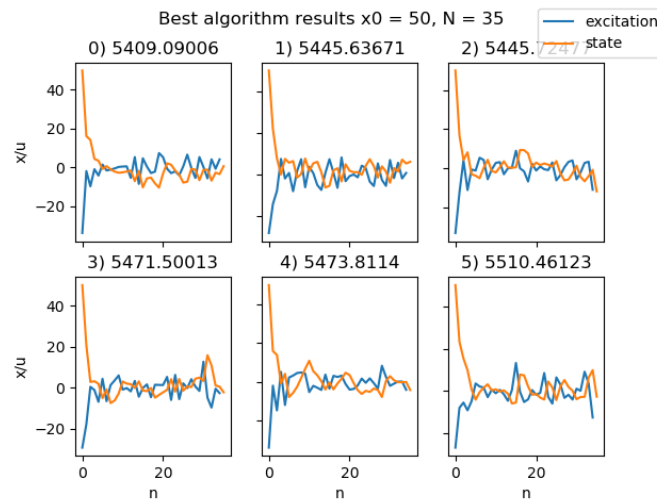

Rysunek 23: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=30$.

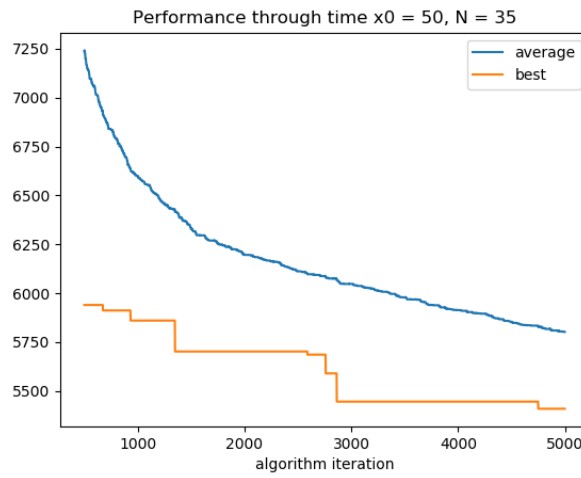

Rysunek 24: Średnie pobudzenie standardowe w zależności od iteracji algorytmu, $N=30$.

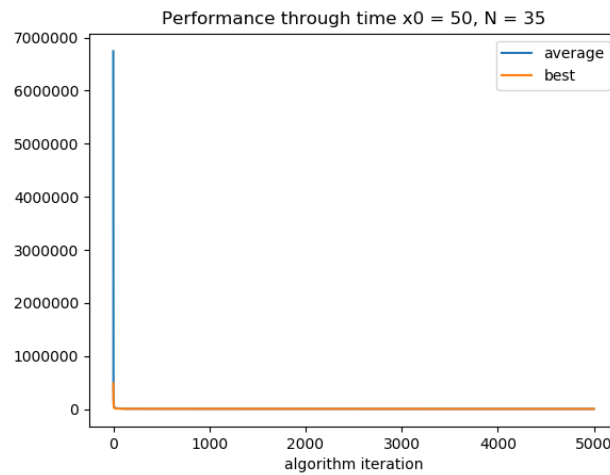
3.7 $N=35$

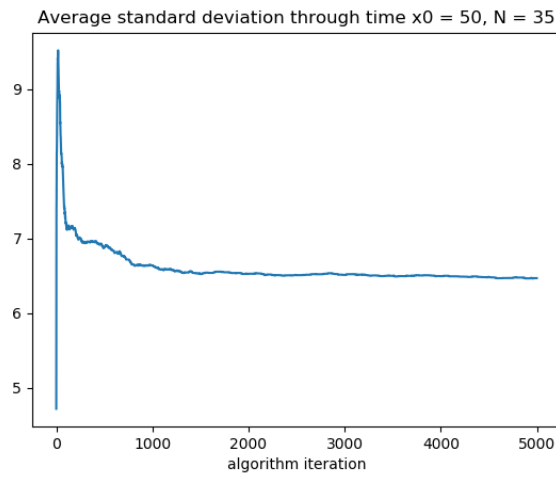
Rysunek 25: Najlepsze wyniki po zakończeniu działania, $N=35$.

Rysunek 26: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=35$.

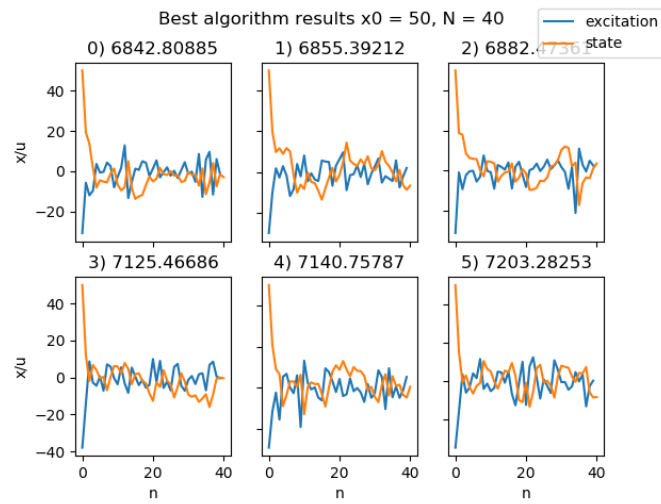

Rysunek 27: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=35$.

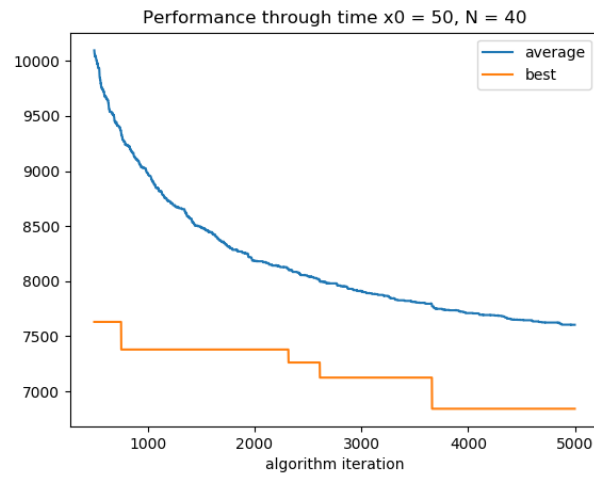
Rysunek 28: Średnie pobudzenie standardowe w zależności od iteracji algorytmu, $N=35$.

3.8 $N=40$

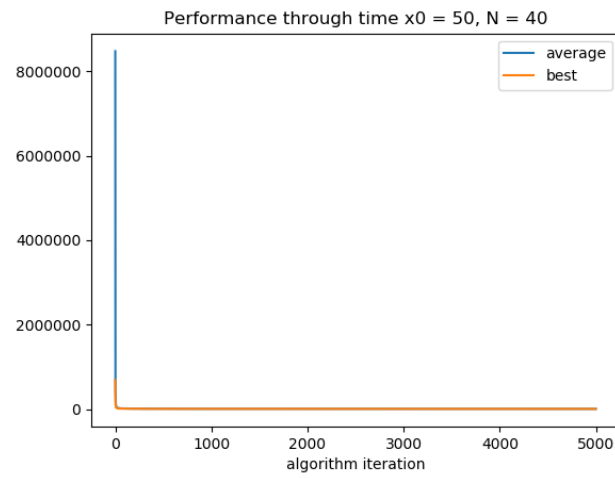

Rysunek 29: Najlepsze wyniki po zakończeniu działania, $N=40$.

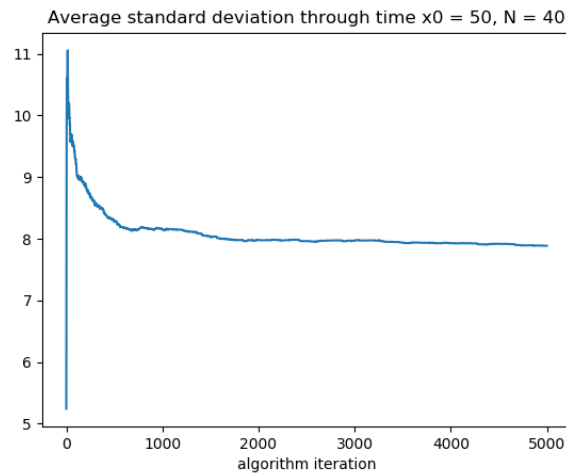

Rysunek 30: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=40$.

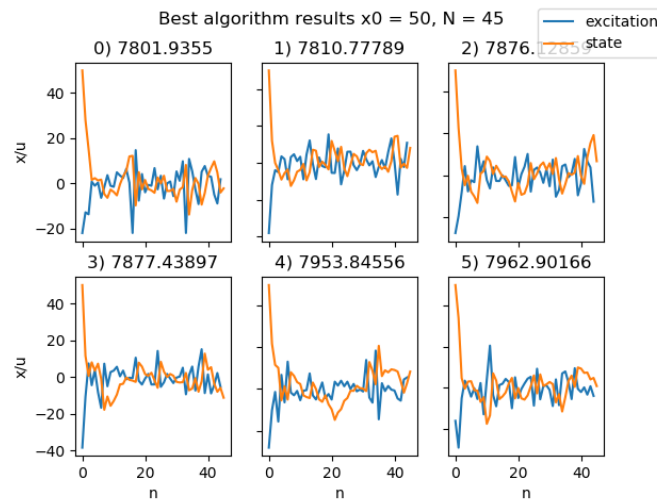

Rysunek 31: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=40$.

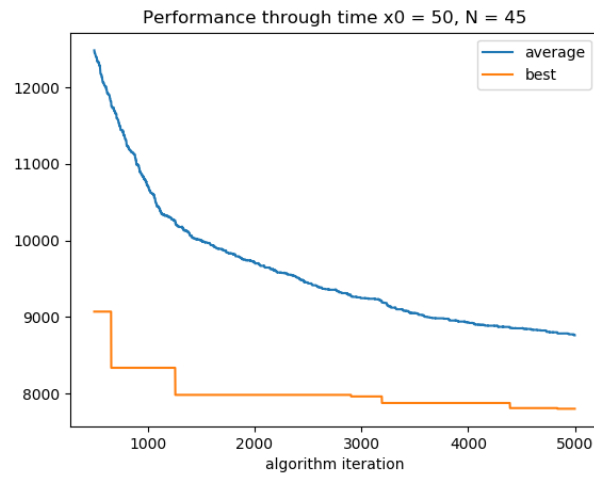

Rysunek 32: Średnie pobudzenie standardowe w zależności od iteracji algorytmu, $N=40$.

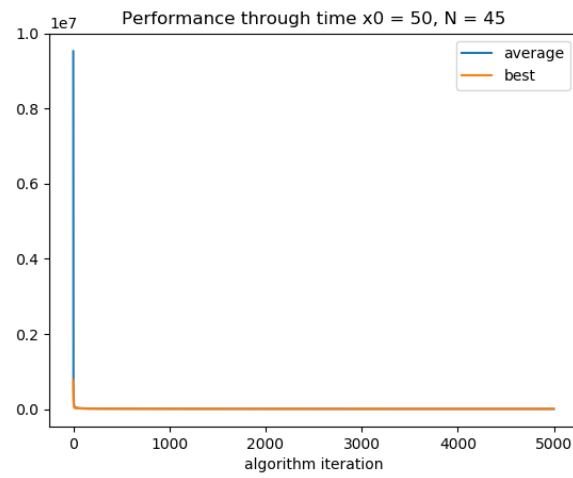
3.9 $N=45$

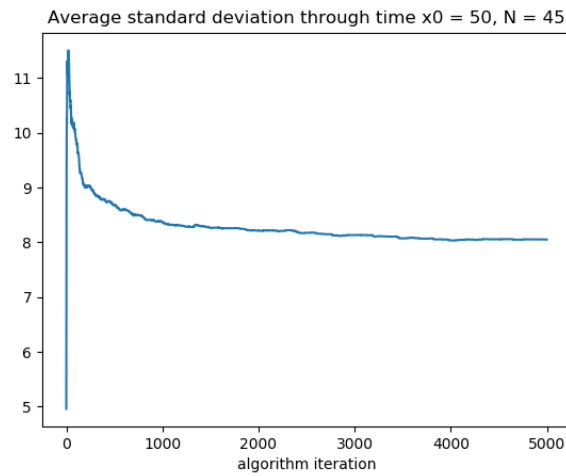
Rysunek 33: Najlepsze wyniki po zakończeniu działania, $N=45$.

Rysunek 34: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=45$.

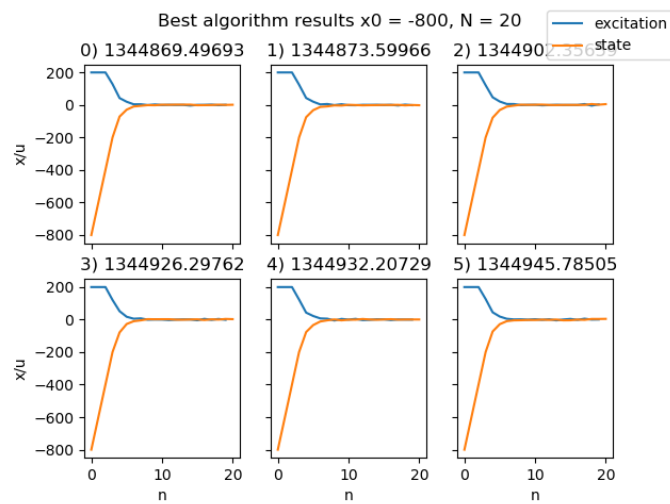

Rysunek 35: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=45$.

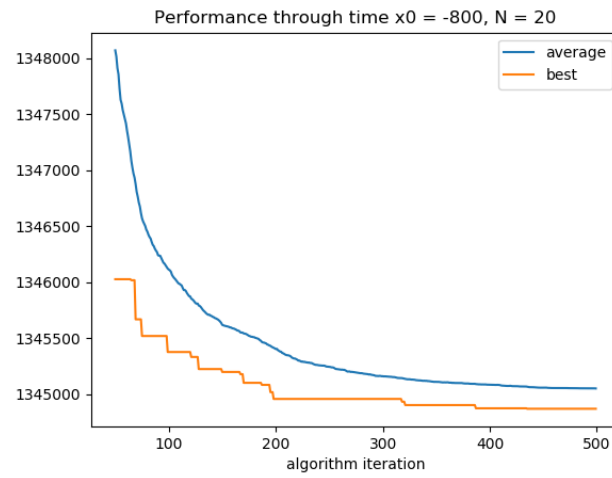

Rysunek 36: Średnie pobudzenie standardowe w zależności od iteracji algorytmu, $N=45$.

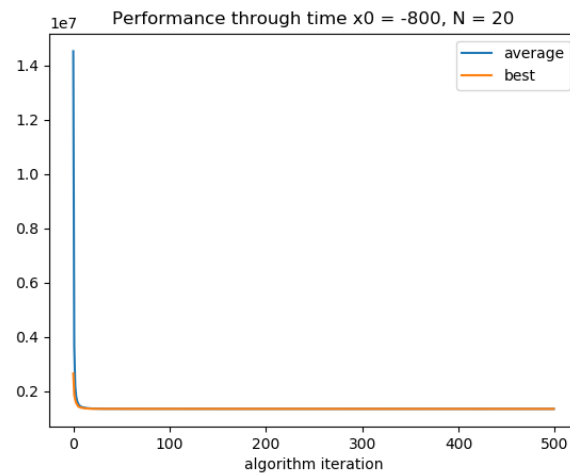
3.10 $x_0=-800$, $N=20$

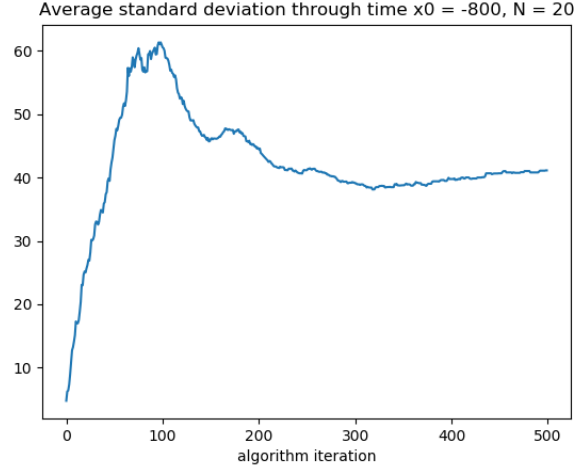
Rysunek 37: Najlepsze wyniki po zakończeniu działania, $N=20$.

Rysunek 38: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=20$.

Rysunek 39: Wartość wskaźnika J w zależności od iteracji algorytmu, $N=20$.

Rysunek 40: Średnie pobudzenie standardowe w zależności od iteracji algorytmu, $N=20$.

4 Wnioski

Rozważając zadany problem optymalizacji łatwo dojść do wniosku, że w celu minimalizacji wskaźnika J , sterowanie powinno sprowadzać stan z x_0 w okolice zera, a następnie utrzymywać go na tym poziomie. Rozwiązania znalezione przez algorytm rzeczywiście mają taką postać, co można zaobserwować min. na rysunkach 1, 5, 9. Dla wyższych wartości N rozwiązania wyglądają podobnie, jednak z powodu dużej liczby elementów w szukanym wektorze $\mathbf{u}$, nie zostało odnalezione minimum globalne. Po sprowadzeniu stanu w pobliże 0, pobudzenie nadal przyjmuje duże wartości, co powoduje zaburzenie $\mathbf{x}$ i wzrost wskaźnika J , jak wyraźnie widać na rysunkach 25, 29 i 33. Oznacza to, że przyjęta strategia jest dość wolno zbieżna i w celu osiągnięcia minimum globalnego należy zwiększyć liczbę iteracji. Problemem nie jest „utknięcie” w minimum lokalnym, gdyż niemal każde zmiany zmniejszające fluktuacje pobudzenia (po początkowym okresie zmniejszania stanu) prowadziłyby do poprawy wskaźnika J .

Niezależnie od wartości N , wskaźnik J maleje gwałtownie w początkowej fazie działania algorytmu, co widać min. na rysunkach 3 i 27. W dalszej części optymalizacja następuje znacznie wolniej, jak przedstawiono na rysunkach 2 i 26. Widać na nich, że średnia wartość wskaźnika zbliża się do najlepszej.

Na rysunkach 37, 38, 39, 40 przedstawiono wyniki uzyskane dla $x_0 = -800$, co jest wartością kilkakrotnie większą (co do wartości bezwzględnej), niż maksymalne możliwe pobudzenie. W konsekwencji optymalne pobudzenie przyjmuje na początku maksymalną dopuszczalną wartość (200), co widać na rysunku 37.

Średnie odchylenie standardowe przedstawia jak dużej zmianie podlegają średnio osobniki podczas mutacji. Jego wykres w zależności od iteracji algorytmu wygląda na ogół podobnie i charakteryzuje się gwałtownym wzrostem i spadkiem w początkowej fazie, a następnie powolnym zmniejszaniem, co widać np. na rysunkach 12, 16 i 28.

Podsumowując można uznać, że zaimplementowana strategia działa poprawnie. Wskaźnik J jest znacznie zmniejszany w trakcie jej działania. Pomimo gwałtownej poprawy w początkowej fazie działania programu, dostrajanie wartości pobudzenia trwa jednak bardzo długo, szczególnie dla dużych przestrzeni poszukiwań. Nie udało się przez to odnaleźć minimum globalnego, przy większych wartościach parametru N .